

Συνοπτική Βιογραφία τοῦ Ἁγίου Ἐφραίμ

Ο Ἅγιος Ἐφραίμ γεννήθηκε εἰς τὰ Τρίκαλα τῆς Θεσσαλίας στίς 14 Σεπτεμβρίου, ἡμέρα τοῦ Σταυροῦ τοῦ ἔτους 1384.

Ὡς γνωστόν τὰ Τρίκαλα τό ἔτος 1393 περιῆλθον ὑπό Τουρκικὴν κατοχὴν, ὑπό τοῦ Βαγιαζίτ τοῦ Α΄ τοῦ Κεραυνοῦ, ὁ ὁποῖος κατέκτησε τὴν χώραν τῆς Θεσσαλίας. Ἐκτοτε ἤρχισεν ἡ ἐγκατάστασις Μουσουλμάνων εἰς τὰς Θεσσαλικὰς πεδιάδας. (Βλ. Ἐγκυκλοπ. Παπύρου, τόμ. 7ος, σελ. 452).

Τό 1395 εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ἤρχισεν νά ἐφαρμόζεται τό «Παιδομάζωμα», τό ὁποῖον ἐπὶ Μουράτ Β΄ ὠργανώθη συστηματικότερον εἰς ὅλας τὰς τουρκοκρατούμενας περιοχάς. Συνήθως ἐστρατολο-

ΧΑΙΡΕ ΔΕΙΛ ΕΥΦΡΑΙΜ ΤΟ ΘΑΥΜΑΤΟΝ ΕΣΘΗΝΩΝΙΑ ΤΟΥ ΘΡΩΟΥ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

ϠΑΙ

ΕΥΦΡΑΙΜ

ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡ
ΔΙΔΑΚΤΟΡ

ΜΕΡΑ ΜΟΝΗ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ
ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΥΣ
Σ'ΑΝΘ' ΕΥΦΡΑΙΜ
ΘΡΟΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ
ΧΑΡΙΤΩΣ

γούντο παιδιά 14-18 ἐτῶν ἢ 15-20, ἀλλά καί μικρότερας ἡλικίας. (Βλ. Ἐγκυκλοπ. Παπύρου, τόμ. 10ος, σελ. 939).

Ὁ Ἅγιος Ἐφραίμ σέ ἡλικία 14 ἐτῶν, τό 1398 μέ τό κοσμικόν ὄνομα ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΟΡΦΗΣ ἐγκατέλειπεν μητέρα χήραν καί ἐπτά (7) ἀδελφούς, μέ τήν προτροπή τῆς εὐσεβοῦς μητρός του, προφανῶς διά νά ἀποφύγη τήν βιαίαν στρατολογίαν διά τήν ἐπάνδρωσιν τῶν γενιτσαρικῶν σωμάτων, καί προσῆλθε διά νά μονάσῃ εἰς τήν Σταυροπηγιακὴν Μονήν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, τήν ἀκμάζουσαν ἐπί τοῦ Ὄρους τῶν Ἀμώμων τῆς Ἀττικῆς. Εἰς τήν Μονήν μέ φλογερό ζῆλον ἐπεδόθη εἰς τήν μοναχικὴν Πολιτείαν, βιώσας ὡς ἄγγελος μετά τῶν ἀδελφῶν τῆς Μονῆς.

Κατά τό ἔτος 1416 οἱ Τοῦρκοι ἐλεπλάτησαν τήν Ἀττικὴν καί ἠνάγκασαν τόν Δοῦκα τῶν Ἀθηνῶν Ἀντώνιο Ἀτζαγιόλι νά ὁμολογήσῃ ἑαυτὸν ὑπόφορον τοῦ Σουλτάνου. (Βλ. Ἐγκυκλοπ. Πάπυρος, τόμ. 1ος, σελ. 625). Κατά δέ τό ἔτος 1424 οἱ Τοῦρκοι

εἰσέβαλον βιαίως εἰς τὴν Ἱεράν Μοῆν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν Ἀμώμων καὶ ἐσφραγίασαν ἀγρίως τοὺς Πατέρας τῆς Μοῆς.

Ὁ Ἅγιος ἀπουσίαζεν εἰς τὴν σπηλιάν του ἐπὶ τοῦ ὄρους καὶ ἐπιστρέψας, ἰδὼν τὰ σώματα τῶν Πατέρων ἐσφραγμένα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ἐδρήνησεν γοερῶς. Τὸν ἐπόμενον χρόνον, τὴν 14ην Σεπτεμβρίου 1425, ἐπανῆλθον

οὶ βάρβαροι Ὀθωμανοὶ καὶ εὐρόντες τὸν Ἅγιον, τὸν συνέλαβαν καὶ ἄρχισαν τὰ μαρτύριά του. Τὸν ἐβασάνιζαν ἐπὶ 8 1/2 μῆνας, μέ μεγάλη μανία καὶ βαρβαρότητα, μέ τὰ ἴδια βασανιστήρια μέ τὰ ὁποῖα ἐβασάνισαν τοὺς Ἁγίους Μεγαλομάρτυρας, Ἅγιον Γεώργιον, Ἅγιον Δημήτριον, Ἁγίαν Αἰκατερίνην, Ἁγίαν Βαρβάραν καὶ τόσους ἄλλους.

Τέλος τὸν ἐκρέμασαν ἀνάποδα εἰς παλαιὸν δένδρον μουριᾶς ἐπὶ τοῦ περιβόλου τῆς Μονῆς, ἀφοῦ διεπέρασαν εἰς τὸν ὀμφαλὸν του χονδρὸν παλαιὸν ξύλον ἀναμμένον καὶ ἀφοῦ τὸν ἐκάρφωσαν ἐπὶ τοῦ δένδρου μέ μεγάλα σουβλερά γύφτικα καρφιά. Ὁ Ἅγιος καιόμενος προσπύχето. Ὁ Ἅγιος Ἐφραίμ ἐτελείωσε μαρτυρικῶς τὴν ζωὴν του ἀπὸ τοὺς Τούρκους στίς 5 Μαΐου τοῦ σωτηρίου ἔτους 1426 ἡμέρα Τρίτη καὶ ὥρα 9η πρωϊνὴ σὲ ἡλικία 42 ἐτῶν.

Στά έρείπια τοῦ Παλαιοῦ Μοναστηριοῦ

Μακαριστῆς Γεροντίσσης Μακαρίας

Καδισμένη πάνω στά έρείπια τοῦ παλαιοῦ Μοναστηριοῦ, ὅπου ἡ Θεία Πρόνοια ὠδήγησε τά βήματά μου, ἔφερνα τόν στοχασμό μου σέ χρόνια περασμένα, σέ παλιούς καιρούς, ὅταν σκορπισμένα ἦταν παντοῦ τά κόκκαλα τῶν Ἁγίων, πού μέ τό αἶμα τους ποτίστηκε τό δέντρο τῆς Ὁρθοδοξίας. Καί καθώς καταγινόμουν στό καθάρισμα ἀπ' τά χαλάσματα τοῦ ἱεροῦ τόπου τῆς Μονῆς, ἀναλογιζόμουν ὅτι βρίσκομαι σέ ἱερό τόπο, καί ἔλεγα· Θεέ μου, ἄς μπορούσα νά βρισκόμουν σ' ἐκεῖνες τίς μέρες καί νά ἔβλεπα τούς Ἁγίους πού περπατοῦσαν στή γῆ κι ἔκαναν θαύματα!

Ἡ σκέψι μου αὐτή ἔγινε νοσταλγία, πόθος καί φλόγα. Καί νά ὁ καλός Θεός, πού βλέπει τά κρύφια τοῦ ἀνθρώπου, ἔκαμε πραγματικότητα αὐτή τή θερμή ἐπιθυμία μου.

Μοῦ ὑπέδειξε μέ τρόπο μυστηριακό,
ἕνα κομμάτι γῆς στό προαύλιο τοῦ Μο-
ναστηριοῦ, μέ μιά ἐσωτερική ἀπόκοσμη
φωνή:

Ἐκεῖ σκάψε καί θά βρῆς αὐτό πού
ἐπιθυμεῖς.

Κι ἔδειξα τόν τόπο στόν ἐργάτη πού
εἶχα φωνάξει κεινες τίς μέρες γιά μιά μι-
κροεπισκευή στό παλιό Ἡγουμενεῖο.

Ἐκεῖνος δέν ἦταν πρόθυμος νά σκάψη
ἐκεῖ πού μέ ὠδοῦσε ἡ ἐσωτερική φωνή.

Ἦθελε νά σκάψη κάπου πιό πέρα καί
ἐπειδή ἐπέμενα, δέχθηκε.

Ἐκεῖ πού ἔσκαβε, ὅταν ἔφτασε ἕνα καί
ἐβδομήντα περίπου βάθος, ἔφερε στό φῶς
ὁ κασμάς τό κεφάλι τοῦ Ὁσίου ἀνθρώπου
τοῦ Θεοῦ, καί αὐτή τή στιγμή σκορπίστη-
κε ἄρρητη εὐωδία.

Ἦταν αὐτό πού ζητοῦσα.

Ἦταν τά λείψανα ἐνός Ἁγίου.

Νά, πῶς περιγράφεται ἡ ἐμφάνισί Του
μέ τούς παρακάτω στίχους:

Εἶχε τὰ βλέφαρα κλειστά
καί σφραλιστά τὰ χεῖλη.
Τό πρόσωπό του ἦταν χλωμό
καί χυνόταν γαλήνη.
Ἡ ἔκφρασί του τ'όλεγε
πώς εἶχε αὐτό τό θάρρος,
γιά νά σηκώση ἄφοβα
τοῦ μαρτυρίου τό βάρος.
Εἶχε τὰ πόδια ἀδύνατα,
γυμνά κοκκαλιασμένα,
ἔτσι καθώς τὰ δέσανε
μεσ' τὰ σκοινιά μπλεγμένα.
Κι ὅλο τό σῶμα του γυμνό
καί καταπληγμένο.

Ὁ ἐργάτης χλώμιασε, δέθηκε ἡ γλῶσσα
του, κόπηκε ἡ μιλιὰ του.

Γονάτισα μ' εὐλάβεια κι ἀσπάστηκα τό
σκήνωμα κι αἰσδάνθηκα βαδειά τήν ἔκτασι
τοῦ μαρτυρίου του. Ἡ ψυχὴ μου γέμισε ἀπό
ἀγαλλίασι. Ἀπόκτησα μεγάλο θησαυρό.

Ἄφησέ με σέ παρακαλῶ μόνη, εἶπα
στόν ἄνθρωπο. Καί ἀπομακρύνθηκε.

Ἔσκυψα τότε καί παραμερίζοντας τό χῶμα μέ προσοχή, ἔβλεπα μέ θαυμασμό τήν ἄρμονία τοῦ σκηνώματος, πού μετά ἀπό τόσους αἰῶνες μέσα στή γῆ, δέν εἶχε ἀλλοιωθῆ.

Μιά ἀδελφή τῆς Μονῆς, πολύ ἀργότερα, ὀραματίστηκε τό πῶς ἐτάφη ὁ Ἅγιος σ' αὐτό τόν τόπο.

Εἶδε ὅτι ἓνα σκυλί τῆς Μονῆς ἄσπρο μέ μαῦρες βουῖλες, τοῦ καιροῦ ἐκείνου, στεκόταν κοντά στό κουφριασμένο δέντρο, ἦταν πολύ θλιμμένο κι ἀπό τά μάτια του τρέχανε δάκρυα.

Αὐτή τήν ὥρα μπῆκαν τρεῖς ἀγρότες στό Μοναστήρι, τό σκυλί ἀμέσως πῆγε στήν κουφάλα τοῦ δέντρου καί συνέχεια στούς ἀγρότες, μέ τά σχήματα δέ καί τίς φωνές του τούς προκαλοῦσε νά πᾶνε στήν κουφάλα. Ἐκεῖνοι κατάλαβαν πῶς κάτι συνέβη σ' αὐτό τό δέντρο καί πῆγαν κοντά. Τό σκυλί ἔδειξε μέ τό πόδι τήν κουφάλα ὅπου εἶχαν πεταμένο τό καταπληγμένο καί κατακομματιασμένο σῶμα

τοῦ Ἁγίου, τό σήκωσαν καί ἀφροῦ ἔσκαψαν ἕνα λάκκο, ἐκεῖ πού βρίσκεται σήμερα ὁ τάφος του, τό ἀπόδεσαν. Τό σκυλί μόλις πῆραν τό σῶμα τοῦ Ἁγίου, ἐπῆγε στήν κουφάλα καί πῆρε ἕνα κομμάτι ἀπό τήν πλευρά τοῦ Ἁγίου πού εἶχε ἀπομείνει, ἀπό τά πολλά βασανιστήρια πού τοῦ εἶχαν κάμει, καί κρατώντας το στά δόντια του τό ἔβαλε στόν τάφο μέ τό σῶμα τοῦ Ἁγίου. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοί σκέπασαν τόν τάφο κι ἔφυγαν.

Χαρακτηριστικόν ὅτι ἐπρόκειτο γιά κληρικό εἶναι τό ὅτι εἶδα ἕνα κομμάτι ἀπό τό ράσο του πού ἦταν ὀλοκάδαρο τόσο, ὥστε διέκρινα τήν ὑφανσί του καί τήν ποιότητά του.

Ἦταν ἕνα ὑφασμα τοῦ παλαιοῦ καιροῦ χονδροῦφρασμένο στόν ἀργαλειό.

Ἐκείνη τή στιγμή ἔβρεχε ἀνάλαφρα λές καί ἔρριχνε ἀσημένια φυλλαράκια μέ τά ὁποῖα ἔρραине ὁ Οὐρανός τόν Ἅγιο καί τόν τάφο του.

Προσπαθώντας νά καθαρίσω τά ὀσῶ,

εἶδα ὅτι τὰ δάκτυλά του τρίβονταν, κι ἔτσι τὰ ἐτοποδέτησα ὅπως ἦταν σέ μιά ἀπό τίς τρεῖς θυρίδες πού βρίσκονταν σ' αὐτό τό μέρος.

Οἱ θυρίδες, τό τζάκι, ὁ μισογκρεμισμένος τοῖχος, ἔδειχναν ὅτι ἦταν κάποτε ἕνα καλογερικό κελλί.

Ἦταν βράδυ, διάβαζα τόν Ἑσπερινό, ἦμωνα μόνο σ' αὐτόν τόν ἅγιον ἀλλά ἐρημικό τόπο, πού μ' ἔφερε ὁ Κύριος νά ὑπηρετήσω. Ξαφνικά ἀκούω βήματα πού ξεκινούσαν ἀπό τό βάθος τοῦ τάφου, προχώρησαν εἰς τήν αὐλήν κι ἔφτασαν στήν πόρτα τῆς Ἐκκλησίας. Κυριεύτηκα ἀπό φόβο. Ὑστερα ἀκούω τήν φωνήν νά μοῦ λέγη:

«Ἐως πότε θά μέ ἔχης ἐκεῖ πέρα;» καί πρόσδεσε:

«Κι αὐτός πού μοῦ ἔβαλε τό κεφάλι μου ἔτσι!»...

Γύρισα καί τόν εἶδα· Ψηλός, ἀσκητικός, πολύ μελαχροινός, μάτια μικρά στρογγυλά μέ ἐλαφρές ρυτίδες στήν ἄκρη, μακρυά γένεια πού ἔφθαναν ἕως

τόν λαιμόν, μέ ὅλη τή μοναχική ἀμφίεσι. Στό ἀριστερό χέρι κρατοῦσε ἕνα φῶς ὑπερφυσικό καί μέ τό δεξί εὐλογοῦσε.

Ἡ ψυχή μου πλημμύρισε ἀπό χαρά. Αἰσθάνθηκα τήν παρουσία του πολύ γνώριμη. Πῆρα θάρρος καί δύναμι κι εἶπα:

Συγχώρεσέ με καί αὔριο μόλις ξημερώση ὁ Θεός τήν ἡμέρα, δά σέ περιποιηθῶ.

Ἀμέσως ἔγινε ἄφαντος καί συνέχισα τόν Ἑσπερινό. Τό πρωί μετά τήν Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου, καθάρισα τά ὀστᾶ ἀπό τό χῶμα μέ τά χέρια μου, τά ἔπλυνα καί τά ἀπόδεσα στό Ἱερό σέ μιά θυρίδα, ἀναψα καί ἕνα καντήλι.

Τό βράδυ τῆς ἴδιας ἡμέρας, βλέπω στόν ὕπνο μου τόν Ὅσιον ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ πού κρατοῦσε στήν ἀγκαλιά τήν εἰκόνα Του, μεγάλη ἴσαμε τό ἀνάστημά Του. Μά μιά εἰκόνα περίλαμπρη ἀπό καθαρό ἀσήμι, σφυρηλατημένη μέ τό χέρι.

Δίπλα του βρισκόταν ἕνα μανουάλι. Ἐκεῖ ἀναψα μιά λαμπάδα ἀπό καθαρό κερι. Κι ἄκουσα τή φωνή του:

– Σ' εὐχαριστῶ πολύ. Ὀνομάζομαι Ἐφραΐμ.

Πέρασε ἀρκετός καιρός. Ἀπό τότε, εἶχα μέσα μου μιά ἀπορία γιά αὐτό τό περιστατικό.

Μιά ἄλλη μέρα, ἀφοῦ τελείωσα τόν Ἑσπερινό, καθῶς ἔκλεινα τήν πόρτα τῆς Ἐκκλησίας, ἀκούω τρία γλυκῶχη κτυπήματα σάν ἀπό κομπολόι κεχριμπαρένιο. Κατάλαβα. Ἦταν ὁ Ἅγιος. Γυρίζοντας, μπῆκα στό Ἱερό, ἀναψα ἕνα κεράκι καί προσκύνησα τά Ἅγια Λείψανα. Εὐωδία ἄρρητη πλημμύρισε ὀλόκληρο τό εἶναι μου. Αἰσθάνθηκα ἐντός μου τόν Παράδεισο μά καί τήν ταπεινότητά μου, μπροστά σ' αὐτό τό μεγαλεῖο.

